

SARDAR PATEL UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS
M.A (GUJARATI) EXTERNAL PROGRAMME
M.A PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
(WITH EFFECT FROM: JUNE 2018)

STRUCTURE AND SYLLABUS BASED ON UGC GUIDELINES M.A. GUJARATI-EXTERNAL

Course Type	Course Code	Course Title	Exam Duration in Hrs.	Theory	Passing/ Total
Core Courses-3	MAPEGUJ401	અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતા	03	Theory	40/100
	MAPEGUJ402	આધુનિક-અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	03	Theory	40/100
	MAPEGUJ403	ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	03	Theory	40/100
Elective Courses-2	MAPEGUJ404	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો અભ્યાસ	03	Theory	40/100
	MAPEGUJ405	ગુજરાત: લોકવિદ્યા-લોકસાહિત્ય	03	Theory	40/100
Total					200/500

Note:- MA = Master of Arts, P = Previous(Part-I), E = External, GUJ = Subject, 401 = e.g Course Paper Number.

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
MAPEGUJ401	અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતા	

Unit	Description in detail	Weight age (%)
I	1. મધ્યકાલીન ગુજરાતી કવિતા અને અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતાની ભેદરેખા 2. અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતાને ઘડનારાં પરિબળો 3. અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતાની વિકાસરેખા – યુગ આધારિત	20%
II	1.કાવ્યની વિભાવના, ગદ્ય-પદ્ય વચ્ચેનો ભેદ, કાવ્યનાં ઘટકતત્ત્વો, ઊર્મિકાવ્યનાં લક્ષણો 2. ગીત, ગઝલ, સોનેટ, અછાંદસ: સ્વરૂપ લક્ષણો	20%
III	કૃતિ અભ્યાસ: દલપતરામનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો (કવિ દલપતરામ) સંપા. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૮.	20%
IV	કૃતિ અભ્યાસ: મ્હારાં સોનેટ (કવિ બળવંતરાય. ક. ઠાકોર) સંપા. ઉમાશંકર જોશી, પ્રાચ્ય વિદ્યામંદિર, એમ. એસ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા	20%
V	કૃતિ અભ્યાસ: સપ્તપદી, ઉમાશંકર જોશી- ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય અમદાવાદ.	20%

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
MAPEGUJ402	આધુનિક-અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	

Unit	Description in detail	Weight age (%)
I	1. આધુનિકતા: સંજ્ઞા, વિભાવના અને સ્વરૂપ (વૈશ્વિક, ભારતીય પરિપ્રેક્ષ્યમાં) 2. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા: કાવ્ય,નવલકથા,ટૂંકી વાર્તા અને નાટ્ય-એકાંકી સંદર્ભે.	20%
II	1. અનુઆધુનિકતા: સંજ્ઞા, વિભાવના, સ્વરૂપ 2. અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રવાહો: ગ્રામચેતના, નારીચેતના, દલિતચેતના, ડાયસ્પોરા, નગરચેતના, દેશીવાદ સંદર્ભે.	20%
III	કૃતિ અભ્યાસ: રાઘનો દર્પણરાય, લેખક – હસમુખ બારાડી, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૮૯	20%
IV	કૃતિ અભ્યાસ: મને ટાણાં લઈ જાવ, માય ડિયર જયુ, લદ્દર પ્રકાશન, ભાવનગર	20%
V	કૃતિ અભ્યાસ: શબ્દમાં જીનકું ખાસ ખબરાં પડી, (શ્રી હરીશ મીનાશ્રુ) લજ્જા પ્રકાશન વલ્લભ વિદ્યાનગર.	20%

- આધુનિકતા: એક સંકુલ સંપ્રત્યય : બિપીવ આરીર પાશ્ર્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- અનુઆધુનિકતાવાદ ચંદ્રકાન્ત ટોપી વાળા.
- સાહિત્યમાં આધુનિકતા સુમન શાહ.
- અનુઆધુનિકતા અને આપણે સુમન શાહ.

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
MAPEGUJ403	ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	

Unit	Description in detail	Weight age (%)
I	<u>રસસિદ્ધાંત:</u> સંજ્ઞા, નાટ્યશાસ્ત્ર કૃતિ પરિચય, રસસૂત્ર, તેમાં પ્રયોજાયેલ સંજ્ઞાઓ, અર્થઘટનો, રસસિદ્ધાંતની આજે પ્રસ્તુતતા, ગુજરાતી સાહિત્યનાં દૃષ્ટાંતોની ચર્ચા અભિપ્રેત.	20%
II	<u>ધ્વનિસિદ્ધાંત:</u> સંજ્ઞા, ધ્વન્યાલોક કૃતિ પરિચય, ધ્વનિ વિભાવના, વિરોધીમતો, ધ્વનિના પ્રકારો, પ્રતીયમાન અર્થ અને શબ્દશક્તિના આધારે, ધ્વનિ સિદ્ધાંતની આજે પ્રસ્તુતતા, ગુજરાતી સાહિત્યના દૃષ્ટાંતોની ચર્ચા અભિપ્રેત.	20%
III	<u>વક્રોક્તિ સિદ્ધાંત:</u> સંજ્ઞા, વક્રોક્તિજીવિત કૃતિ પરિચય, વિભાવના, વક્રોક્તિના પ્રકારો, કવિસ્વભાવ અનુસાર માર્ગ વિચારણા, વક્રોક્તિ સિદ્ધાંતની આજે પ્રસ્તુતતા, ગુજરાતી સાહિત્યના દૃષ્ટાંતોની ચર્ચા અભિપ્રેત.	20%
IV	એરિસ્ટોટલ (Aristotle) અને કોલરિજ (Samuel Taylor Coleridge) ની સાહિત્યિક વિચારણા	20%
V	મેથ્યૂ આર્નલ્ડ (Matthew Arnold) અને ટી. એસ. એલિયટ (T. S. Eliot) ની સાહિત્યિક વિચારણા	20%

1. અભિનવનો રસ વિચાર અને બીજા લેખો. નગીનદાસ પારેખ. ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય અમદાવાદ.
2. રસ સિદ્ધાંત: એક પરિચય : પ્રમોદકુમાર પટેલ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ. અમદાવાદ
3. આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર ધ્વન્યાલોક: નગીનદાસ પારેખ
4. ક્રુન્તકનો વક્રોક્તિ વિચાર: નગીનદાસ પારેખ ગુજરાત સાહિત્ય એકાદમી ગાંધીનગર
5. ભારતીય સાહિત્ય શાસ્ત્ર. જયન્ત કોઠારી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય. અમદાવાદ
6. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા, બહેચરભાઈ પટેલ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ. અમદાવાદ
7. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોન્જાઈનસની કાવ્ય વિચારણા, જયન્ત કોઠારી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય. અમદાવાદ
8. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન. ભાગ-૧,૨, શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ. અમદાવાદ
9. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો. બહેચરભાઈ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ. અમદાવાદ
10. આર્નલ્ડ નો કાવ્યવિચાર. ભરત મહેતા પાર્શ્વ પ્રકાશન. અમદાવાદ

ELECTIVE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
MAPEGUJ404	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો અભ્યાસ	

Unit	Description in detail	Weight age (%)
I	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સંશોધન, સંપાદન, આસ્વાદનના પ્રશ્નો.	20%
II	મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગી અને ભક્તિમાર્ગી કવિતાની રૂપરેખા.	20%
III	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપોનો પરિચય: રાસ, પ્રબંધ, આખ્યાન, પદ્યવાર્તા, ફાગુ.	20%
IV	કૃતિ અભ્યાસ: રૂપસુંદર-કથા (માધવકૃત) સંપા. હસુ યાજ્ઞિક, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.	20%
V	નાકર કૃત વિરાટપર્વ (કૃતિ અભ્યાસ) સંપાદક- હસુ યાજ્ઞિક, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.	20%

1. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-૨, સંપા. ઉમાશંકર જોશી અને અન્ય, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ.

ELECTIVE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. PREVIOUS (PART-I) EXTERNAL
MAPEGUJ405	ગુજરાત: લોકવિદ્યા-લોકસાહિત્ય	

Unit	Description in detail	Weight age (%)
I	1 લોકવિદ્યા – સંજ્ઞા, કાર્યક્ષેત્ર, વર્ગીકરણ 2 લોકસાહિત્ય-લોકપ્રિય-શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ	20%
II	લોકગીત, લોકકથા: વ્યાખ્યા વિચારણા, સ્વરૂપ, લક્ષણો અને એમાં પ્રતિબિંબિત લોકજીવન અને લોકકથામાં પ્રતિબિંબિત લોકજીવન	20%
III	ભવાઈ : સ્વરૂપ, લક્ષણો, ઉત્પત્તિ અને લોક શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે ભવાઈ	20%
IV	- ગુજરાતીમાં લોકસાહિત્યનાં સંશોધન-સંપાદન પ્રવૃત્તિનો ઇતિહાસ - પ્રભાવક પરિબળો, યુરોપીયનોનું પ્રદાન, પારસીઓનું પ્રદાન, અન્ય સંશોધકો - સામયિકો - જેમ્સ ફોર્બ્સ, એલેકઝાંડર ફોર્બ્સ, ચીકન, ફરામજી બમનજી, રૂસ્તમ ઈરાની, પીતીત, મહિપતરામ, નર્મદ, મેઘાણી, જયમલ્લ પરમાર, પુષ્કર ચંદરવાકાર, ભગવનદાસ, શાંતિભાઈ આચાર્ય, હસુ યાજ્ઞિક, જોરાવરસિંહ જાદવ, કનુભાઈ જાની.	20%
V	લોકસાહિત્ય સંશોધન-સંપાદન અધ્યયન પદ્ધતિઓ: કથાઘટક, કથામાનક, કથાયક	20%

- 1) લોકવામણ કનુભાઈ જાની. સોરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી અમદાવાદ.
- 2) લોકસાહિત્ય વિજ્ઞાન. હસુ યાજ્ઞિક ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય અમદાવાદ.
- 3) લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર હસુ યાજ્ઞિક ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય અમદાવાદ.
- 4) લોકસાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિ હસુ યાજ્ઞિક પ્રકાશક અને એન.એસ.પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ આણંદ
- 5) તપાસ અને તારમ્ય પરમ પાઠક પ્રકાશક લેખક પોતે, વલ્લભ વિદ્યાનગર.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS
M.A (GUJARATI) EXTERNAL PROGRAMME
M.A FINAL (PART-II) EXTERNAL
(WITH EFFECT FROM: JUNE 2019)

STRUCTURE AND SYLLABUS BASED ON UGC GUIDELINES M.A. GUJARATI-EXTERNAL

Course Type	Course Code	Course Title	Exam Duration in Hrs.	Theory	Passing/ Total
Core Courses-3	MAFEGUJ501	અર્વાચીનગુજરાતી ગદ્ય	03	Theory	40/100
	MAFEGUJ502	ગુજરાતી વિવેચન વિચાર	03	Theory	40/100
	MAFEGUJ503	ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષા	03	Theory	40/100
Elective Courses-2	MAFEGUJ504	ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્ય	03	Theory	40/100
	MAFEGUJ505	તુલનાત્મક સાહિત્ય	03	Theory	40/100
Total					200/500

Note:- MA = Master of Arts, F = Final (Part-II), E = External, GUJ = Subject, 506 = e.g Course Paper Number.

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. FINAL (PART-II) EXTERNAL
MAFEGUJ501	અર્વાચીનગુજરાતી ગદ્ય	

UNIT	DESCRIPTION IN DETAIL	WEIGHTAGE
I	ગદ્યની સંજ્ઞા, વિભાવના, ઘટક તત્ત્વો, ગદ્ય-પદ્ય ભેદ, વ્યવહારનું ગદ્ય, સર્જનાત્મક ગદ્ય	20%
II	સર્જનાત્મક ગદ્ય એટલે શું? સર્જનાત્મક ગદ્યના પ્રકારો (કથનાત્મક ગદ્ય, સંવાદાત્મકગદ્ય, વર્ણનાત્મક ગદ્ય, ચિંતનાત્મક ગદ્ય)	20%
III	મિથ્યાભિમાન(નાટક)- દલપતરામ સં. સતીશ વ્યાસ પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.	20%
IV	ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી (નવલકથા) ભાગ-૧, મનુભાઈ પંચોલી દર્શક' આર.આર શેઠની કું અમદાવાદ.	20%
V	જનાન્તિકે - સુરેશ જોષી	20%

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. FINAL (PART-II) EXTERNAL
MAFEGUJ502	ગુજરાતી વિવેચન વિચાર	

UNIT	DESCRIPTION IN DETAIL	WEIGHTAGE
I	વિવેચન-સંશોધન ભેદ, સાહિત્યિક સંપ્રત્યયો: કલા, સંરચના, આકાર, પ્રતીક, કલ્પન, પુરાકલ્પન, કથનરીતિ, મોટિક્ક, પ્રત્યાયન, સાધારણીકરણ	20%
II	સુધારક યુગના, નર્મદ, નવલરામ,	20%
III	પંડિત યુગના વિવેચનને પ્રગટાવનારાં પરિબળો: રમણભાઈ નીલકંઠ, બ.ક. ઠાકોર, નરસિંહરાવ, આનંદશંકર ધ્રુવ	20%
IV	ગાંધી યુગ અને અનુગાંધી યુગના વિવેચનને પ્રગટાવનારાં પરિબળો: રા.વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોશી, સુન્દરમ્	20%
V	આધુનિક અને અનુઆધુનિક યુગના વિવેચનને પ્રગટાવનારાં પરિબળો: સુરેશ જોષી, હરિવલ્લભ ભાયાણિ, જયંત કોઠારી, ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા	20%

સંદર્ભ ગ્રંથ:

- વિવેચનનું વિવેચન- જયંત કોઠારી
- ગુજરાતી વિવેચન તત્ત્વવિચાર- પ્રમોદકુમાર પટેલ
- વાત આપણા વિવેચનની- શિરીષ પંચાલ
- ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-૨ થી ૭ પ્રકાશક ગુજરાત પરિષદ અમદાવાદ.

CORE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. FINAL (PART-II) EXTERNAL
MAFEGUJ503	ભાષાવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષા	

UNIT	DESCRIPTION IN DETAIL	WEIGHTAGE
I	ભાષાની વિભાવના, ભાષાનાં કાર્યો, સંકેત અને ભાષાસંકેતો, લેંગ(langue) અને પરોલ(Parole), ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ અને ભાષા પરિવર્તનનાં કારણો અને પ્રકારો, ભાષાવિજ્ઞાનની અધ્યયન પદ્ધતિઓ	20%
II	ભાષાકુળોનો પરિચય (ઇન્ડો-યુરોપિયન ભાષાકુળ અને ભારતીય આર્ય ભાષાકુળનો વિશેષ અભ્યાસ), ભારતીય આર્યભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ (ધ્વનિ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળમાં આવેલાં પરિવર્તનો સહિત) ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ (ધ્વનિ, વ્યાકરણ અને શબ્દભંડોળમાં આવેલાં પરિવર્તનો સહિત)	20%
III	ધ્વનિ, ધ્વનિઘટક, ઉપધ્વનિઘટકની વિભાવનાઓ ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકોનો અભ્યાસ: ગુજરાતીના વ્યંજનો, સ્વરો, અનુનાસિકો, અર્ધસ્વરોના પ્રકારો અને ઉચ્ચારણગત વિશેષતાઓ. ભાષાના સહવર્તી ધર્મો જંકચર, સૂર, પ્લુતિનો પરિચય અને કાર્ય.	20%
IV	રૂપ, રૂપઘટક, ઉપરૂપઘટક, મુક્તઘટક, બદ્ધઘટકની વિભાવનાઓ. ગુજરાતી ભાષાના નામિક અને આખ્યાતિક રૂપતંત્રનો પરિચય. સંજ્ઞાનાં રૂપાખ્યાન, વિશેષણનાં રૂપાખ્યાન, સર્વનામનાં રૂપાખ્યાન, આખ્યાતિક રૂપાખ્યાન, સંયોજક,ક્રિયાવિશેષણ, કૃદંત, ક્રિયાપદ, અનુગ, નામયોગી, નિપાત, વચન-લિંગ વ્યવસ્થા, સમાસ, પ્રત્યય, કાળના અર્થો વગેરે	20%
V	વાક્યની વિભાવના, ગુજરાતી વાક્ય રચનાના પ્રકારો, વાક્ય રૂપાંતરણ, પદસંવાદ, પદક્રમ	20%

- ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ જયન્ત કોઠારી યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ.

ELECTIVE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. FINAL (PART-II) EXTERNAL
MAFEGUJ504	ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્ય	

UNIT	DESCRIPTION IN DETAIL	WEIGHTAGE
I	ભારતીય સાહિત્ય યુગવિભાજન, પ્રભાવક પરિબળો, લક્ષણો	20%
II	વિશ્વ સાહિત્યની વિભાવના તથા લક્ષણો, ગેટે અને રવીન્દ્રનાથ ઠાકુરના વિશ્વ સાહિત્ય અંગેનાં મંતવ્યોનો વિશેષ સંદર્ભ	20%
III	મેકબેથ (નાટક) શેક્સપિયર	20%
IV	કબીર, સં. ક્ષિતિમોહન સેન, ગુજરાતી અનુવાદ- મોહનદાસ પટેલ	20%
V	અગ્નિ અને વરસાદ, લે. ગિરીશ કર્નાડ, ગુજરાતી અનુવાદ- મહેશ ચંપકલાલ પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.	20%

ELECTIVE COURSE SUBJECT	GUJARATI	M.A. FINAL (PART-II) EXTERNAL
MAFEGUJ505	તુલનાત્મક સાહિત્ય	

UNIT	DESCRIPTION IN DETAIL	WEIGHTAGE
I	તુલનાત્મક સાહિત્ય: સંજ્ઞા, વિભાવના, લક્ષણો	20%
II	એકમ-૨ તુલનાત્મક સાહિત્ય: ફ્રેંચ અભિગમ, પ્રભાવ, સાદૃશ્ય, પરંપરા, મૂળસ્ત્રોત, વિષયવસ્તુશાસ્ત્ર; અમેરિકન અભિગમ,	20%
III	નરસિંહ અને સૂરદાસના ભાગવતના દશમસ્કંધ આધારિત પદો	20%
IV	અમેરિકન અભિગમથી તત્ત્વમસિ અને રેવા સંદર્ભે ફિલ્મ રૂપાંતરણ પ્રક્રિયા	20%
V	અમેરિકન અભિગમથી સૂરજ કા સાતવાઈ ઘોડા (ધર્મવીર ભારતી) સંદર્ભે ફિલ્મ રૂપાંતરણ પ્રક્રિયા	20%

- તુલનાત્મક સાહિત્ય ધીરુ પરીખ ગુજરાત યુનિવર્સિટી અમદાવાદ.
